

#aquiproubullying

Activitats didàctiques per a l'alumnat

Gestió positiva dels conflictes

Educació primària
Guia per al docent

Índex de la formació del programa

Mòduls de formació per a les famílies		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Sensibilització
2	Competències socioemocionals	Sensibilització
		Aprofundiment
3	Gestió positiva dels conflictes	Sensibilització
		Aprofundiment
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Aprofundiment
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Sensibilització
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Aprofundiment

Activitats didàctiques per a l'alumnat		
1	Aproximació al concepte d'assetjament i ciberassetjament	Primària
		Secundària
2	Competències socioemocionals	Primària
		Secundària
3	Gestió positiva dels conflictes	Primària
		Secundària
4	Com detectar i aturar l'assetjament	Primària
		Secundària
5	Ús segur i responsable de les xarxes	Primària
		Secundària
6	Com detectar i aturar el ciberassetjament	Primària
		Secundària

Gestió positiva dels conflictes <i>Aquest mòdul formatiu està integrat en el programa d'innovació educativa #aquiproubullying que impulsa el Departament d'Ensenyament per prevenir, detectar i intervenir enfront l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals des dels centres educatius i en col·laboració amb les famílies.</i>		<h1 style="margin: 0;">120</h1> <p style="margin: 0;">minuts</p>
<p>Introducció</p> <p>Els conflictes formen part de la vida, sortosament ens adaptem a noves situacions i evolucionem gràcies a ells. Les relacions humanes inclouen la confrontació, es crea una dinàmica en la que les parts defensen la seva posició o visió de les coses, el resultat sovint és positiu i porta a un creixement per a les dues parts. En cas que no sigui així i el conflicte esdevingui una situació de confrontació violenta, hem de trobar formes de gestionar-lo i ensenyar a fer-ho.</p> <p>Tant als centres educatius, com al si de la família, els conflictes hi són presents i són un bon laboratori en el que aprendre a gestionar-los de forma positiva.</p> <p>Cal conèixer els elements que intervenen en un conflicte i les capacitats necessàries per reconduir-les de forma positiva.</p>	<p>Objectius</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge 2. Identificar les formes de reaccionar a un conflicte. 3. Conèixer els diferents elements dels conflictes. 4. Mostrar la diferència entre la posició, els interessos i les necessitats de les persones en un conflicte. 5. Practicar l'escolta activa. 	
<p>Índex d'activitats</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Activitat 1: El concepte de conflicte. <i>Un dibuix a dues mans.</i> ● Activitat 2: Les reaccions al conflicte. <i>Les diferents actituds.</i> ● Activitat 3: Anàlisi de conflictes. <i>L'escolta activa.</i> ● Activitat 4: Els elements del conflicte: posicions, interessos i necessitats. <i>Tot per una taronja.</i> 	<p>Paraules clau i definició</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Conflicte: Situació en la que dues o més persones no es posen d'acord. ● Pensament positiu: capacitat per descobrir oportunitats a les situacions per la millora personal i la dels altres. ● Posició: és el que vol cada part en un conflicte ● Interessos: són els beneficis que es desitgen obtenir amb la posició davant d'un conflicte. ● Necessitats: són les raons últimes que hi ha darrera un posicionament. 	

Activitat 1		20 minuts
El concepte de conflicte. Un dibuix a dues mans		
Finalitat <p>Amb aquesta activitat els participants han de poder:</p> <ul style="list-style-type: none">• Experimentar un conflicte i resoldre'l de forma positiva.• Identificar les oportunitats que proporcionen els conflictes.• Fer paleses diverses estratègies de gestió del conflicte.• Compartir amb la resta del grup la seva experiència en el conflicte.• Construir el concepte de conflicte a partir de la situació viscuda.		
Descripció i desenvolupament <p>L'activitat consisteix a proposar als alumnes, distribuïts per parelles, fer un dibuix amb un únic llapis. En primer lloc s'han de fer parelles i demanar que disposin d'un llapis o bolígraf per fer un dibuix. A partir d'aquell moment, les parelles no poden parlar. Sense parlar, han d'agafar junts el llapis i dibuixar allò que cadascú ha pensat. Finalment han de signar el dibuix i qualificar-lo amb una nota, tot sense parlar.</p> <p>Un cop feta l'activitat, els participants expliquen com s'han sentit, si s'han volgut imposar (comportament agressiu), si han cedit (comportament passiu) o han intentat col·laborar en la realització del dibuix, però tenint en compte l'altre (comportament assertiu).</p>		
Rol del dinamitzador: <ul style="list-style-type: none">• Procurar un diàleg fluid i respectuós.• Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.• Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.• Animar a participar en l'activitat.• Indicar amb claredat les instruccions		
Activitat 1. El concepte de conflicte <p>L'activitat consisteix a fer un dibuix a dues mans. Per fer-lo us heu de distribuir en parelles. Cada parella agafarà un únic llapis o bolígraf. A partir d'aquest moment no podreu parlar. Disposeu de tres minuts per dibuixar conjuntament una casa, un arbre o un gos, és a dir, heu d'agafar junts el llapis o bolígraf i, sense dir-vos res, fer el dibuix. Un cop el tingueu acabat, també sense dir res, a la part superior dreta escriviu la valoració que en feu i a la part inferior dreta signeu el dibuix amb els vostres noms.</p>		
Orientacions per al docent		
Activitat 1		
El concepte de conflicte. <i>Un dibuix a dues mans</i>		
Resposta oberta <p>En el cas d'aquesta activitat, una valoració alta per les dues parts indicaria el grau de col·laboració que s'ha establert i de quina forma han experimentat el conflicte. L'activitat serà molt útil per realitzar totes les altres dels dossier, ja que el concepte de conflicte haurà quedat definit i, sobretot, experimentat com a alguna cosa natural i que permet una resolució positiva.</p>		

Amb aquesta activitat, mostrem als participants que una situació conflictiva no té perquè ser negativa. En la tasca que es proposa, una opció podria ser evitar el conflicte i no fer l'activitat (estaríem davant l'actitud evasiva), però el més probable és que els alumnes tinguin, d'entrada, una actitud positiva per intentar resoldre-ho. Molt probablement, amb el que toparan és que amb la seva mà volen dibuixar una figura però es troben amb l'altra voluntat, i això és precisament el que caracteritza un conflicte: les posicions enfrontades i la dificultat d'arribar a un acord. És impossible estar d'acord a com fer un dibuix si no es pot parlar; per tant, el docent remarcarà la importància de la comunicació per arribar a acords.

Un cop feta l'activitat, els alumnes expliquen com s'han sentit, si s'han volgut imposar (comportament agressiu), han cedit (comportament passiu) o han intentat col·laborar en la realització del dibuix, però tenint en compte l'altre (comportament assertiu). El docent ha d'indicar que l'actitud més positiva per a la gestió de les situacions de conflicte és el comportament assertiu.

Activitat 2		40 minuts	
Les reaccions al conflicte. Les diferents actituds .			
Finalitat Amb aquesta activitat els participants han de poder: <ul style="list-style-type: none">• Conèixer les diferents actituds que es tenen davant els conflictes: competitiva, evasiva i assertiva o compromesa.• Identificar les característiques d'una resposta assertiva.• Valorar la importància del grup en un conflicte i de quina forma és un element clau en la seva resolució.			
Descripció i desenvolupament L'activitat comença amb la projecció de dos curtsmetratges d'animació sobre la importància de l'actitud davant un conflicte. En el vídeo 1, es presenta la diferència entre una actitud competitiva i una altra d'assertiva. En el vídeo 2, apareix la conseqüència de no resoldre un conflicte en adoptar una actitud evasiva. Els alumnes han de llegir prèviament la descripció de les diferents actituds davant el conflicte. Després han de respondre sobre quina creuen que és l'actitud presentada al vídeo i què hauria passat si el grup o algun personatge que hi apareix hagués tingut una altra actitud.			
Rol del dinamitzador: <ul style="list-style-type: none">• Procurar un diàleg fluid i respectuós.• Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.• Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.• Centrar el tema de l'actitud en el conflicte i la importància del grup en casos d'assetjament.			
Activitat 2. Les reaccions al conflicte 1.1. Llegiu atentament les notes següents sobre les actituds que poden tenir les parts d'un conflicte: <table border="1" data-bbox="167 1355 1428 1870"><tr><td>Actituds davant del conflicte<ul style="list-style-type: none">• Actitud competitiva: Li importa, sobretot, guanyar, sortir-se amb la seva malgrat que pugui perjudicar l'altra part.• Actitud evasiva: Evita el conflicte, potser perquè li interessa poc o perquè té por de l'enfrontament i aleshores s'estima més mirar cap a un altre costat o fugir. És una actitud que, d'entrada, li permet protegir-se del sofriment. El que passa és que amb aquesta actitud mai no canvia res, el conflicte queda latent i al final el patiment pot ser més gran.• Actitud acomodativa: Accepta la decisió de l'altre i s'hi adapta perquè ja li va bé o perquè prefereix no enfrontar-s'hi i mostrar els seus interessos.• Actitud assertiva o compromesa: Intenta fer valer el seu posicionament però respectant els altres. Confia que l'altra part també vol un acord que beneficiï a tothom i fa el possible per arribar-hi.</td></tr></table> 1.2. Després de la lectura, visioneu els vídeos:			Actituds davant del conflicte <ul style="list-style-type: none">• Actitud competitiva: Li importa, sobretot, guanyar, sortir-se amb la seva malgrat que pugui perjudicar l'altra part.• Actitud evasiva: Evita el conflicte, potser perquè li interessa poc o perquè té por de l'enfrontament i aleshores s'estima més mirar cap a un altre costat o fugir. És una actitud que, d'entrada, li permet protegir-se del sofriment. El que passa és que amb aquesta actitud mai no canvia res, el conflicte queda latent i al final el patiment pot ser més gran.• Actitud acomodativa: Accepta la decisió de l'altre i s'hi adapta perquè ja li va bé o perquè prefereix no enfrontar-s'hi i mostrar els seus interessos.• Actitud assertiva o compromesa: Intenta fer valer el seu posicionament però respectant els altres. Confia que l'altra part també vol un acord que beneficiï a tothom i fa el possible per arribar-hi.
Actituds davant del conflicte <ul style="list-style-type: none">• Actitud competitiva: Li importa, sobretot, guanyar, sortir-se amb la seva malgrat que pugui perjudicar l'altra part.• Actitud evasiva: Evita el conflicte, potser perquè li interessa poc o perquè té por de l'enfrontament i aleshores s'estima més mirar cap a un altre costat o fugir. És una actitud que, d'entrada, li permet protegir-se del sofriment. El que passa és que amb aquesta actitud mai no canvia res, el conflicte queda latent i al final el patiment pot ser més gran.• Actitud acomodativa: Accepta la decisió de l'altre i s'hi adapta perquè ja li va bé o perquè prefereix no enfrontar-s'hi i mostrar els seus interessos.• Actitud assertiva o compromesa: Intenta fer valer el seu posicionament però respectant els altres. Confia que l'altra part també vol un acord que beneficiï a tothom i fa el possible per arribar-hi.			

- 1. [El pont](#)
- 2. [Birds](#)

1.3. Un cop heu vist els vídeos completeu les graelles marcant amb una X les actituds que s'observen i descriuiu-les.

Vídeo 1 sobre l'actitud assertiva

Tipus d'actitud	X si està al vídeo	Descripció
Actitud competitiva		
Actitud evasiva		
Actitud assertiva		

Vídeo 2 sobre el grup d'ocells que exclou el que és diferent

Tipus d'actitud	X si està al vídeo	Descripció
Actitud competitiva		
Actitud evasiva		
Actitud assertiva		
Actitud acomodativa		

2.4. Valoreu quin és el final millor i expliqueu per què.

Orientacions per al docent

Activitat 2: Les reaccions al conflicte. Les diferents actituds Solucionari

2.3 Un cop heu vist els vídeos completeu en parelles les graelles marcant amb una X les actituds que s'observen i descriuiu-les.

Vídeo 1: *El pont*

Tipus d'actitud	X si està al vídeo	Descripció
Actitud competitiva	X	L'ós i el ren tenen un conflicte ja que tots dos volen creuar el pont però només és possible fer-ho si es posen d'acord. La seva actitud competitiva no els permet resoldre el conflicte, fins i tot en bloquejar el pont a altres animals es provoca que la seva estabilitat empitjori.

Actitud evasiva		
Actitud acomodativa		
Actitud assertiva	X	Un cop l'ós i el ren han caigut del pont, el conill i l'ós rentador tenen una actitud assertiva. Entenen que la necessitat de l'altre és la mateixa i que si col·laboren podran seguir el seu camí creuant el pont. Per tant, se'n surten amb el seu posicionament però respectant les necessitats de l'altre.

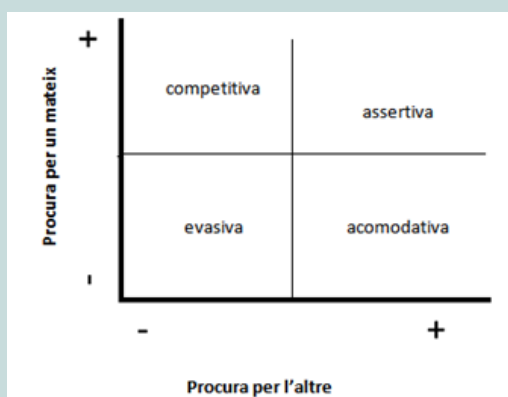
Vídeo 2: *Birds*

Tipus d'actitud	X si està al vídeo	Descripció
Actitud competitiva	X	En el vídeo, es competeix per un lloc en un fil elèctric. A la primera part, la reacció dels ocells és ignorar l'ocell diferent, però el conflicte apareix de nou quan aquest reacciona competint per un espai al fil elèctric.
Actitud evasiva	X	El grup d'ocells ignora les necessitats de l'ocell que és diferent. En un primer moment el resultat és positiu per al grup ja que l'ocell que és diferent s'ha situat en un altre lloc. És a dir, ha tingut una actitud evasiva.
Actitud acomodativa	X	L'ocell diferent en un primer moment no es posa en el filat on hi ha els altres ocells, els saluda, intenta captar la seva atenció, s'avé a estar en el pal del filat.
Actitud assertiva		

2.4. Valoreu quin dels dos vídeos ofereix el final "millor" i expliqueu per què.

El vídeo *El pont* ofereix el final "millor" ja que les dues parts en conflicte, l'ós i el ren, "guanyen", és a dir, tenen una actitud ASSERTIVA.

Per il·lustrar les respostes que es donen davant una situació de conflicte, es podria fer servir l'esquema següent:

Activitat 3

La necessitat d'analitzar un conflicte. L'escolta activa

40 minuts

Finalitat

Amb aquesta activitat els participants han de poder:

- Conèixer en què consisteix escoltar de forma activa i en què es diferencia de l'escolta passiva.
- Fer un entrenament d'escolta activa.
- Reflexionar sobre les dificultats en la comunicació.

Descripció i desenvolupament

Aquesta activitat consta de dues parts. A la primera, es proposa reflexionar sobre la dificultat d'escoltar i aprofundir en el significat de l'escolta activa a partir de les preguntes sobre l'anàlisi del visionat d'un fragment de la pel·lícula "[Inside Out](#)".

A la segona part, es proposa als alumnes realitzar una pràctica d'escolta activa. Els alumnes es distribuïran en equips de quatre. A cada equip hi haurà tres alumnes que escoltaran (A) i un/a alumne/a narrador/a (B). Cada un d'ells tindrà les seves instruccions. Els alumnes A i B no han d'explicar-se entre ells les instruccions.

Instruccions - A (alumnes que escolten)

El vostre company us explicarà durant cinc minuts una situació que l'apassiona molt. Els tres companys que teniu les instruccions A haureu de fer diferents accions durant la seva intervenció: no mostrar interès, interrompre, deixar de mirar-lo, mirar per la finestra, fer-li una pregunta que no té res a veure amb el que està explicant, treure importància del que està explicant...No ho heu de fer tots alhora, heu d'anar dosificant-ho.

Instruccions - B (alumne/a narrador/a)

Durant cinc minuts has d'explicar a la resta de companys un relat d'un fet real o fictici que t'apassioni. Pot ser un capítol d'una sèrie que t'encanta, l'últim concert del teu cantant/grup favorit, les darreres vacances, la celebració de la festa d'aniversari més original...o qualsevol altra situació que vulguis compartir amb els teus companys.

Un cop han llegit les instruccions i s'hagin resolt els possibles dubtes, el docent marcarà el temps per realitzar la narració. Al cap de cinc minuts, el docent fa el senyal per finalitzar la intervenció del/de la narrador/a. A cada grup l'alumne/a narrador/a exposa com s'ha sentit al llarg de la seva exposició i els alumnes que escoltaven "activament" expliquen, també, com s'han sentit i com els sembla que s'ha sentit el/la company/a narrador/a. Cada grup fa un resum de les accions que han impedit l'escolta activa i, posteriorment, es fa la posada en comú del grup classe per trobar les accions que sí afavoreixen una bona escolta.

Rol del docent

- Donar les instruccions de cadascuna de les activitats amb claredat.
- Procurar un diàleg fluid i respectuós.

- Facilitar les intervencions de tots els qui hi vulguin participar.
- Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.
- Regular els torns d'intervenció per ajustar-se al temps de l'activitat.

Activitat 3: Anàlisi de conflictes. L'escolta activa

3.1. Visioneu un fragment de la pel·lícula "[Inside Out](#)" i responeu les preguntes següents:

- a. Què li ha passat, a l'Elefant Bing Bong?
- b. Què li diu l'Alegria, a l'Elefant? Com reacciona l'Elefant? Com s'ha sentit l'Elefant amb la intervenció de l'Alegria?
- c. Què li diu la Tristesa, a l'Elefant? Com reacciona l'Elefant? Com s'ha sentit l'Elefant amb la intervenció de la Tristesa?
- d. Quines diferències pots establir entre les intervencions de l'Alegria i la Tristesa?
- e. Quins són els elements que destacaries, els quals han fet que l'Elefant se senti comprès?

3.2. Ara us proposem practicar l'escolta activa. Us disposareu en equips de quatre. Cada equip estarà format per tres "escoltes" (Instruccions - A) i un/a "narrador/a" (Instruccions - B). El professor us repartirà les instruccions.

Instruccions - A (alumnes "escoltes")

Instruccions - B (alumne/a "narrador/a")

Un cop acabat el temps d'exposició, haureu d'omplir individualment, segons el vostre rol, la graella.

Alumne/a "narrador/a"

Quan he explicat la meva història he sentit...

Quan he explicat la meva història els meus companys...

Alumnes "escoltes"

Quan el meu company explicava la seva història m'he sentit ...

Quan el meu companys explicava la seva història crec que ha sentit...

Penseu en una ocasió en la qual hàgiu percebut que una altra persona us escoltava de manera activa. Escriviu quines accions ajudarien a realitzar una escolta activa:

-

Posada en comú amb el grup classe.

Orientacions per al docent

Activitat 3: Anàlisi de conflictes. *L'escolta activa*

3.1. Visioneu el fragment de la pel·lícula [“Inside Out”](#) sobre la dificultat de sentir-se escoltat i feu-ne un petit debat a partir d'aquestes preguntes:

Què li ha passat, a l'Elefant?	Ha vist que es destruïa el castell de galetes, el món de les princeses i el seu coet que li permetia viatjar i amb el qual havia compartit molts bons moments.
Què li diu l'Alegria, a l'Elefant? Com reacciona l'Elefant? Com s'ha sentit l'Elefant amb la intervenció de l'Alegria?	L'Alegria li diu que es pot arreglar, que hi ha solució, intenta animar-lo fent-li pessigolles i fent ganyotes per fer-lo riure, però l'Elefant està trist i no se sent comprès.
Què li diu la Tristesa, a l'Elefant? Com reacciona l'Elefant? Com s'ha sentit l'Elefant amb la intervenció de la Tristesa?	La Tristesa li diu que li han pres alguna cosa que ell adorava i amb la qual vivia grans aventures. “Que trist!” -és el reconeixement de com se sent l'Elefant-. La Tristesa se li acosta, li toca la mà i s'abracen. L'Elefant pot expressar la seva emoció.
Quines diferències pots establir entre les intervencions de l'Alegria i la Tristesa?	L'Alegria vol treure l'Elefant de la seva emoció, de la tristesa que sent, vol que es posi content, no escolta com se sent, treu importància a la situació que preocupa a l'Elefant i vol fer-ho per ajudar-lo, entén el que li passa però l'Elefant no ho sent així. La Tristesa reconeix el que ha perdut l'Elefant, li valora la relació amb el coet. Entén el que li passa i com està en “sintonia” amb la tristesa l'Elefant se sent comprès. La tristesa s'acosta, el pot tocar i s'abracen.
Quins són els elements que destacaries que han fet que l'Elefant se senti comprès?	<ul style="list-style-type: none"> • El reconeixement de la seva relació amb el coet i les grans aventures que havien viscut. • La possibilitat d'expressar la seva tristesa, plorant, abraçant-se amb la Tristesa.

3.2. L'activitat tracta sobre escoltar i aprendre a escoltar. Escoltar tenint en compte, sobretot, l'altre és el que s'anomena escolta activa. L'escolta activa requereix un interès sincer per part de qui escolta. L'escolta passiva implica les accions que han realitzat els alumnes “que escoltaven”:

- No mostrar interès en allò que s'està explicant.
- No mirar la persona que està parlant o mirar-la fixament.
- Distreure's mirant per la finestra.
- Jutjar el que ens està explicant sense atendre el que ens diu.
- Pensar en el que podríem haver dit nosaltres en cas de trobar-nos en la situació que ens està explicant.
- Fer reflexions sobre el nostre posicionament en relació al que se'ns està explicant.
- Desconnectar i pensar en altres coses.

A l'activitat proposada, els alumnes que escolten, amb les accions que realitzen, impedeixen que es produeixi una escolta activa .

Resposta oberta (possibles respostes)

Quan he explicat la meva història he sentit...

Desconcert, enuig, ràbia...

Quan he explicat la meva història els meus companys...

Han canviat de tema, no m'escoltaven, passaven de mi...

Quan el meu company explicava la seva història m'he sentit...

Incòmode, divertit, estrany...

Quan el meu companys explicava la seva història crec que ha sentit...

Enuig, tristesa, incomprensió...

Penseu en una ocasió en la qual hagueu sentit que una altra persona us escoltava de manera activa. El docent ha d'incidir per tal que sorgeixin, entre altres, les accions següents:

- *Tenir i mostrar interès (mirar als ulls, moure el cap afirmativament...)*
- *Aclarir, fer preguntes, demanar que ens expliquin alguna cosa que no hem entès.*
- *Parafrasejar, repetir el que ens han explicat demostrant que estem entenent el que ens diuen.*
- *Anar responnent el que es diu.*
- *Resumir el que ens han explicat ressaltant el més importat per contrastar-ho amb els qui ens escolten.*

Activitat 4: Els elements del conflicte: posicions, interessos i necessitats.

Tot per una taronja

20 minuts

Finalitat

Amb aquesta activitat els participants han de poder:

- Identificar les posicions, els interessos i les necessitats de les persones en conflicte.
- Prendre consciència de com els nostres prejudicis i experiències prèvies poder fer que ens precipitem en valorar o gestionar un conflicte.

Descripció i desenvolupament

En primer lloc, individualment cada participant llegirà què són les posicions, els interessos i les necessitats de les parts implicades en un conflicte.

A continuació, en equips de tres o quatre persones, llegiran un breu diàleg en què dos adolescents entren en conflicte per una taronja. A partir de la lectura es proposa completar la graella amb la posició i els possibles interessos i necessitats de cadascuna de les parts en conflicte.

Per acabar, disposen de cinc minuts abans de fer la posada en comú amb tot el grup.

El docent ha de posar l'accent en la importància de saber per a què volien realment la taronja cadascun d'ells (necessitats) ja que és fonamental per gestionar de forma positiva el conflicte.

Rol del dinamitzador:

- Procurar un diàleg fluid i respectuós.
- Facilitar les intervencions de tots els que vulguin participar.
- Evitar intervencions molt llargues o fora del tema.
- Centrar el tema en compartir què entenem per conflicte i en la identificació de les posicions, necessitats i interessos per facilitar la seva gestió.

Activitat 4. Els elements del conflicte

4.1. Disposeu de cinc minuts per llegir què són les posicions, els interessos i les necessitats en un conflicte. La lectura us ajudarà a pensar com es podria gestionar el conflicte que us proposem més avall.

Posició, interessos i necessitats.

- La **posició** en el conflicte és el que vol cada part.
- Els **interessos** són els beneficis que es desitgen obtenir amb la posició davant un conflicte.
- Les **necessitats** són les raons últimes que hi ha darrera un posicionament.

4.2. Ara, imagineu aquesta situació:

Es troben dos germans, al matí, acabats de llevar, a la cuina. Un diu a l'altre:

-Què estàs buscant?

-Res, mirava a veure si quedava una taronja.

-Vaja, quina coincidència, jo també en buscava una i l'he trobat.

-És meva! Per a mi.
-No! L'he vist abans!

En què consisteix aquest conflicte?

Com podem resoldre el conflicte?

Anoteu en el quadre la o les possibles solucions que se us acudeixen

Els germans continuen:

- Jo la necessito.
- - Per què? Jo també la necessito, tinc set.
- - Però jo estic refredat i el metge ha dit que he de prendre molta vitamina C.
- - Vitamina C, vitamina C... haurem de tenir més taronges. Apa! Té la taronja!

Per gestionar aquest conflicte, el primer pas és determinar quines són les posicions, els interessos i les necessitats de cadascuna de les parts en conflicte. En petit grup, completeu la graella.

Identifica per a cadascuna de les parts del conflicte de la taronja

	Posicions	Interessos	Necessitats	Solucions
Germà A				
Germà B				

4.3. A continuació, compartiu amb tot el grup les vostres conclusions i els vostres dubtes.

Orientacions per al docent

En primer lloc, és important compartir què entenem per conflicte i per això analitzarem per què la situació plantejada és (o pot ser un conflicte).

El docent destaca que aquesta situació es pot considerar un conflicte perquè dues persones, que estan relacionades entre si, tenen (o perceben) interessos confrontats: Ambdues volen la taronja.

Algunes de les propostes de solució aportades pels participants poden ser:

- **Que la taronja no sigui per a cap dels dos, "ni per a l'un, ni per a l'altre. S'ha acabat el problema, i punt."** D'aquesta manera les dues parts hi perden.
- **Partir la taronja per la meitat i que cadascú se'n quedi mitja, una opció més salomònica. Sembla just, els dos hi guanyen "una mica".**
- **Que una de les parts cedeixi la taronja a l'altra, de manera que un guanya, però l'altre perd.**

Per poder trobar la millor solució possible, els participants han de pensar en el conflicte en termes de posicions, necessitats i interessos de cadascuna de les parts. La reflexió sobre el que és més superficial i més profund d'un conflicte ens ajuda a entendre la seva complexitat.

Les posicions es manifesten sempre, però interessos i necessitats només apareixen si es dialoga, sense compartir amb l'altra part allò que necessitem. Si no hi ha comunicació, el conflicte es perpetua.

Sovint fem front al conflicte cercant les solucions des de les posicions. Però el que realment permet trobar una solució és treballar amb els interessos i les necessitats de cadascuna de les parts per contemplar l'acord millor per a les dues parts.

	Posició	Interessos	Necessitats	Solució
Germà A	Vol l'única taronja disponible.	Vol la taronja per fer-ne un suc.	Té set i vol fer-se un suc de taronja.	El germà que té set li cedeix la taronja al que està refredat i necessita vitamina C (necessitat més justificada, la set pot passar amb aigua).
Germà B	Vol l'única taronja disponible.	Vol la taronja per fer-se un suc.	Està refredat, necessita vitamina C.	

La reflexió que es pot fer a partir de l'activitat és:

- Quan les persones s'instal·len en una **posició** totalment rígida, "vull la taronja, la taronja és meva", és difícil trobar una resposta positiva al conflicte.
- Si els preguntem **per què necessiten** la taronja, podria donar-se el cas que les seves **necessitats** fossin compatibles.
- D'haver pogut **dialogar i compartir** què necessitava cadascú haurien pogut trobar una solució **positiva** per al seu conflicte. En el quadre veiem com les dues parts tenen la mateixa posició i per això han entrat en conflicte. També els interessos són iguals, però les necessitats són diferents i és el que permet la comprensió que la necessitat de vitamina C és més important.

Idees clau

Els **conflictes** són situacions en les que dues o més persones no es posen d'acord, no hem de considerar els conflictes de forma negativa, són necessaris en tot procés, i són una oportunitat per avançar i descobrir noves possibilitats.

Les actituds en els conflictes són:

- La primera és l'actitud competitiva, que es caracteritza per la voluntat de sortir-ne guanyadora una de les parts al marge de com pugui quedar la relació o la situació de l'altra part, que en resulta lògicament perdedora.
- L'actitud evasiva es caracteritza per defugir el conflicte, la situació no es resol ni a favor ni en contra doncs queda suspesa, es deixa per un altre moment.
- L'actitud acomodativa es caracteritza per acceptar la decisió de l'altre i s'hi adapta perquè ja li va bé o perquè prefereix no enfrontar-s'hi i mostrar els seus interessos.
- L'actitud assertiva es caracteritza pel respecte cap a l'altra part ja que no es cerca tant guanyar i que l'altre perdi sinó aconseguir un acord que beneficiï a tots.

L'escolta activa vol dir escoltar tenint en compte sobretot a l'altre, amb temps i evitant estar centrats en nosaltres mateixos. L'escolta activa, a diferència de la passiva, en què mentre escoltem estem atents a l'altre i no en altres coses, inclou l'abandonar els pensaments propis per intentar entendre a l'altre.

Posició, interessos i necessitats. Una posició es coneix doncs les parts les fan explícites, és el que volen i reclamen a l'altra part; els interessos són els beneficis que es desitgen obtenir amb la posició; Finalment, les necessitats són les raons últimes que hi ha al darrera d'una posició.

Altres recursos

- [Família i escola](#) En apartats enllaçats del web Família i escola trobareu orientacions i recursos addicionals per desenvolupar els valors de la responsabilitat i el respecte que són la base de tota gestió positiva dels conflictes.
- [Gestió i resolució positiva dels conflictes](#) En aquesta secció del web XTEC trobareu recursos sobre models, estratègies i bones pràctiques de gestió positiva dels conflictes en els centres educatius.
- [La gestió dels conflictes i els joves](#) En aquest web trobareu orientacions pràctiques sobre la gestió dels conflictes i els joves.
- **Fragment de la pel·lícula “[Inside Out](#)”** En aquest fragment de la pel·lícula “[Inside Out](#)” de la productora Pixar hi trobareu les reaccions dels protagonistes davant la preocupació d'un d'ells per treballar l'escolta activa.

Activitats didàctiques per a l'alumnat	Nivell	Guia per al docent
Gestió positiva dels conflictes	Primària	Pàgina 15

Aquesta activitat didàctica ha estat elaborada per la Direcció General d'Atenció a la Família i Comunitat Educativa del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya disponible sota la llicència Creative Commons BY-NC-SA.

Activitats didàctiques per a l'alumnat	Nivell	Guia per al docent
Gestió positiva dels conflictes	Primària	Pàgina 16